(יא) עַד רְביעִי בְּשַׁבָּת, [ח]וְיֵשׁ אוֹמְרִים (ה) (יב) עַד שְׁמִינִי עֲצֶרֶת, (דְּהַיְנוּ בְּשִׁמְחַת תּוֹרָה (יג) שֶׁאָז מַשְׁלִימִים הַצִּבּוּר): ה * [ט]יָכוֹל לִקְרוֹת הַפָּרָשָׁה שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם (יד) * בְּשָׁעַת קְרִיאַת (ו) [ז] הַתּוֹרָה (טו) (וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן קמ״ו סי״ג): ו (טז) [י]מְלַמְּדֵי (ז) תִּינוֹקוֹת (יז) אֵין צְרִיכִים לַחֲזֹר וְלִקְרוֹת הַפָּרָשָׁה בְּשַׁבָּת: ז (יח) [כ]אֵין צָרִיךְ לִקְרוֹת (יט) (ח) פָּרָשַׁת יוֹם טוֹב. הַגָּה: וְכֵן אֵין צָרִיךְ לִקְרוֹת הַהַפְטָרוֹת (מרדכי הלכות קטנות (סי׳ מתקפח)), וּמִכָּל מָקוֹם (יט) נָהֲגוּ לִקְרוֹת (ט) הַהַפְטָרָה. וּבְשַׁבָּת שֶׁל חֲנֻכָּה יִקְרָא הַהַפְטָרָה (כ) שֶׁל שַׁבָּת [א]וְלֹא ׳שׁוֹשׁ׳ (י) אָשִׂישׂ׳ (פסקי מהרא״י (מרומת הדשן מ״ג) סימן ק״א):

רפו דִּיני תְּפִלַּת מוּסָף בְּשַׁבָּת. וּבוֹ ה׳ סְעִיפִים:

א [א]זְמַן תְּפִלַּת מוּסָף * מִיָּד (א) אַחַר תְּפִלַּת הַשַּׁחַר, [ב]וְאֵין לְאַחֲרָהּ * יוֹתֵר (ב) מֵעֵד סוֹף שֶׁבַע שָׁעוֹת.

בְּפֶרֶק י״ג מֵהִלְכוֹת תְּפִלָּה (אות ש) בְּשֵׁם אוֹר זָרוּעַ (ח״א הלכות ק״ש סי׳ יב). כ כְּתְבֵי הָרַ״י (תרומת הדשן ח״ב) סִימָן ק״ע וּתְרוּמַת הַדֶּשֶׁן (ח״א) סִימָן כ״ב. א תּוֹסְפוֹת (ברכות כח. ד״ה תפלה) וְהָרא״ש (ברכות פ״ד סי׳ א) וְרַבֵּנוּ יוֹנָה (ריש פֶּרֶק ד׳ דִּבְרָכוֹת (יח. ד״ה תפלה) וְרַמְב״ם בְּפֶרֶק ג׳ מֵהִלְכוֹת תְּפִלָּה (ה״ה). ב בְּרָכוֹת כ״ח (ע״א) כִּרְבִּי יוֹחָנָן וּכְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי.

בַּאֵר הַיטֵב

הַכַּוָּנוֹת (שער הכוונות ענין לילל ר): (ה) עַד שְׁמִינִי עֲצֶרֶת. פֵּרוּשׁ שֶׁיֵּשׁ לִקְרוֹת אֵז שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם, וְדִלְא כְּאוֹתָן שֶׁקּוֹרִין הַמִּקְרָא לְחוּד: ה (ו) הַתּוֹרָה. וְאִם שָׁמַע פַּעַם אַחַת מִשְּׁלִיחַ צִבּוּר וְקָרָא פַּעַם אַחַת יָצָא, אֲבָל אֵין לִסְמֹךְ לְכַתְּחִלָּה עַל הַשְּׁמִיעָה. לֶחֶם חֲמוּדוֹת (דברי חמודות פ״א אות לט) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ח), וְעַיֵּן ט״ז (סק״ב): ו (ז) תִּינוֹקוֹת. דַּוְקָא בִּימֵיהֶם שֶׁהָיוּ לוֹמְדִים פְּרוּשׁ הַמִּקְרָא עִם הַתִּינוֹקוֹת, אֲבָל אִם לוֹמֵד פְּרוּשׁ הַמִּלּוֹת לְחוּד לֹא יָצָא, וּמִכָּל מָקוֹם דֵּי שֶׁיִּקְרָא עוֹד פַּעַם אַחַת מִקְרָא דְּזֶה עוֹלֶה לוֹ בְּמָקוֹם מִקְרָא. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ט): ז (ח) פָּרָשַׁת יוֹם טוֹב. דְּהָא כָּבָר קָרָא כָּל הַתּוֹרָה מִדֵּי שַׁבָּת בְּשַׁבָּתוֹ. וּבְעֶרֶב שִׁמְחַת תּוֹרָה יִקְרָא וְזֹאת הַבְּרָכָה. הַכַּוָּנוֹת (פרי עץ חיים שער הנהגת הלימוד): (ט) הַהַפְטָרָה. פַּעַם אַחַת מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם וְעַיֵּן שָׁנֵי לְהוֹרוֹת הַבְּרִית (מסכת שבת פרק תורה אור מאות כב): (י) אָשִׂישׁ. וּבְאַרְבַּע פָּרָשִׁיוֹת יִקְרָא הַהַפְטָרָה דְּאַרְבַּע פָּרָשִׁיוֹת:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(יא) עַד רְביעִי בַּשַּׁבָּת. דִּשְׁלֹשָׁה יָמִים הָרִאשׁוֹנִים שַׁיְכִין עֲדַיִן קָצַת לַשַּׁבָּת שֶׁעָבַר וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן רצ״ט סָעִיף ו׳ לְגַבֵּי הַבְדָּלָה, לָכֵן בְּדִיעֲבַד יָכוֹל לְהַשְׁלִים: (יב) עַד שְׁמִינִי עֲצֶרֶת. הֵיְנוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁשָּׁם עוֹשִׂין שְׁמִינִי עֲצֶרֶת רַק יוֹם אֶחָד וְגוֹמְרִין הַצִּבּוּר אָז הַסֵּפֶר תּוֹרָה, וּלְכָךְ בְּדִיעֲבַד מִקְּרֵי (טו) עַד יוֹם הַהוּא מַשְׁלִים פָּרָשִׁיּוֹתָיו עִם הַצִּבּוּר, אֲבָל לְכַתְּחִלָּה לְכָלֵי עָלְמָא לֹא יֵאָחֵר יוֹתֵר מִיּוֹם הַשַּׁבָּת: (יג) שֶׁאָז מַשְׁלִימִין הַצִּבּוּר. וְיֵשׁ לוֹ (טז) לִקְרוֹת אָז שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם, וְדִלְא כְּאוֹתָן שֶׁקּוֹרִין מִקְרָא לְחוּד, כֵּיוָן שֶׁחָסַר לוֹ גַּם הַתַּרְגּוּם: ה (יד) בְּשָׁעַת קְרִיאַת הַתּוֹרָה. וּבְסִימָן קמ״ו בְּמֻגָּן אַבְרָהָם סָעִיף קָטָן ה׳ הֵבִיא בְּשֵׁם הַשְּׁלָ״ה (מסכת שבת נר מצוה אות יג) שֶׁמַּחְמִיר בָּזֶה, אֶלָּא הַכֹּל צְרִיכִין לִשְׁמֹעַ הַקְּרִיאָה מִפִּי הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר, וְכֵן הוּא דַּעַת הַגְּרַ״א שֶׁהוּבָא בְּסִפְרוֹ כְּדַעַת הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ (אות קלא) דְּצָרִיךְ לִשְׁמֹעַ כָּל תֵּבָה וְתֵבָה וְלִרְאוֹת בַּחֻמָּשׁ וְלֹא יִסְיַע לְהַקּוֹרֵא כְּלָל, וּמִשְׁמַע שֶׁתַּפְסוּ הָעִקָּר כְּדַעַת הַשַּׁבְּלֵי לֶקֶט (סי׳ לט) בְּשֵׁם רַבּוֹ וְהָרַ״מ שֶׁהוּבָא בְּהַגָּהוֹת מַיְמוֹנִי (הל׳ תפלה פי״ב אות ז) וּבְבֵית יוֹסֵף שָׁם (סי׳ קמו ד״ה כתוב במרדכי) דְּרַק בֵּין גְּבָרָא לְגַבְרָא מַתְּר. וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה דְּלִקְרֹא בְּלַחַשׁ מִלָּה בְּמִלָּה עִם הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר אֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה, כֵּיוָן שֶׁמְּכַוֵּן אָז גַּם לִשְׁמֹעַ כָּל תֵּבָה מִפִּי הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר, וְהַמֻּגָּן אַבְרָהָם הֵבִיא שָׁם בְּשֵׁם מַטֵּה מֹשֶׁה (סי׳ רנ) דְּלְכַתְּחִלָּה נָכוֹן לַעֲשׂוֹת כֵּן, (יז) וְכֵן כָּתְבוּ כַּמָּה אַחֲרוֹנִים: (טו) וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן קמ״ו. דְּשָׁם מַסִּיק הַמְחַבֵּר בְּסָעִיף ב׳ דְּנָכוֹן לְהַמְדַקְדֵּק בִּדְבָרָיו לְכַוֵּן דַּעְתּוֹ לְשָׁמְעָם מִפִּי הַקּוֹרֵא, וְהוּא מִשּׁוּם דְּחָשַׁשׁ גַּם כֵּן לְדַעַת הַפּוֹסְקִים שֶׁהֵבֵאתִי לְמַעְלָה: ו (טז) מְלַמְּדֵי תִּינוֹקוֹת. וְדַוְקָא בִּימֵיהֶם שֶׁהָיוּ לוֹמְדִים פֵּרוּשׁ הַמִּקְרָא עִם הַתִּינוֹקוֹת, וּלְכָךְ יוֹצְאִין בָּזֶה גַּם יְדֵי תַּרְגּוּם וּכְדִלְעֵיל בְּסָעִיף ב׳, אֲבָל אִם לוֹמֵד פֵּרוּשׁ הַמִּלּוֹת לְחוּד לֹא יָצָא יְדֵי תַּרְגּוּם, אֶלָּא הַשָּׁנֵי יְדֵי תַּרְגּוּם, וְכֵן מִצְאתִי לְמִי שֶׁכָּתַב דְּבְוַדַּאי קָרָא עִם הַתִּינוֹקוֹת שְׁנֵי פְּעָמִים, וְלָכֵן צָרִיךְ לוֹמַר תַּרְגּוּם בְּעַצְמוֹ [מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל (סק״ט) וְכֵן מִצְּדַדּ הַפְּרִי מְגָדִים (א״א סק״ט)]: (יז) אֵין צְרִיכִין וְכוּ׳. מִכָּאן שָׁנִּוּוּ הַמְּחַבְּרִים אֵינוֹ מְעַכֵּב לְגַבֵּי שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם [פְּרִי מְגָדִים (שם)]: ז (יח) אֵין צָרִיךְ. רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁאֵין צָרִיךְ לִקְרוֹת לְעַצְמוֹ שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם, דְּהָא (יח) כְּבָר קָרָא כָּל הַתּוֹרָה מִדֵּי שַׁבָּת בְּשַׁבָּתוֹ. וּבְיוֹם הוֹשַׁעְנָא רַבָּה יִקְרָא שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם פָּרָשַׁת וְזֹאת הַבְּרָכָה, וְאִם קָרָא בְּיוֹם שִׁמְינִי עֲצֶרֶת לֹא הִפְסִיד [שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה (סק״ח)]: (יט) נָהֲגוּ לִקְרוֹת הַהַפְטָרָה. טַעַם הַמִּנְהָג, שֶׁמָּא יִקְרְאוּהוּ לָמָחר לְמַפְטִיר וְיִהְיֶה בָּקִי וְרָגִיל בָּהּ, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּפָרָשִׁיּוֹת שֶׁל יוֹם טוֹב שֶׁשָּׁם הַחַזָּן הוּא הַקּוֹרֵא [מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ב)]: ז (כ) שֶׁל שַׁבָּת וְלֹא וְכוּ׳. רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁיֵּשׁ מִנְהָג בְּאֵיזֶה מְקוֹמוֹת (יט) שֶׁקּוֹרִין בְּצִבּוּר לְבַד הַפְטָרַת הַסִּדְרָה עוֹד אֵיזֶה פְּסוּקִים מֵהַפְטָרַת שׁוּב אֲשִׁישׁ [מִשּׁוּם דְּכְתִיב בָּהּ ׳כָּתַתְנִי יְכַהֵן פְּאֵר׳ וְגוֹ׳] וְקָא מַשְׁמַע לַן דְּבִשְׁעָה שֶׁקּוֹרֵא לְעַצְמוֹ הַהַפְטָרָה אֵין צָרִיךְ לִקְרוֹת אֵלּוּ הַפְּסוּקִים, (כ) מִשּׁוּם דְּהוּא מָצוּי בְּפִי הַכֹּל וּבְקִי בָּהֶן בְּלֹא זוֹ הַקְּרִיאָה. וּבְאַרְבַּע פָּרָשִׁיּוֹת יִקְרָא הַפַּטָּרָה דְּאַרְבַּע פָּרָשִׁיּוֹת:

בֵּאוּר הַלָּכָה

מִשּׁוּם דְּחַיִּישׁ דִּלְמָא אַגַּב רֹב סְעוּדַת שַׁבָּת מִשְׁתַּמִּיט וְלֹא יִגְמֹר [אוֹר זָרוּעַ (ח״א הלכות ק״ש סי׳ יב)]:

ה * יָכוֹל לִקְרוֹת הַפָּרָשָׁה וְכוּ׳. עַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (סק״ח) שֶׁכָּתַב דְּהוּא מִצְוָה מִן הַמֻּבְחָר, וְעָלָּא הוּא, דְּהָלֹא הַמְחַבֵּר בְּצִמְצוּמוֹ סִימָן קמ״ו סָעִיף ב׳ סוֹבֵר דְּהַמְדַקְדֵּק בְּדָבָרָיו לֹא יַצָּשֶׂה כֵּן, וְהוּא מִטַּעַם שֶׁהֵבִיא שָׁם בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה כתוב במרדכי) דְּכַמָּה רִאשׁוֹנִים חוֹלְקִין עַל זֶה אֶלָּא דְּיוֹכִיל לִסְמֹךְ מִי שֶׁרוֹצֶה לְהָקֵל עַל הַמַּקִּלִּין עַיֵּן שָׁם, אֲבָל חֲלִילָה דִּנְיָמִא דְּהוּא מִצְוָה מִן הַמֻּבְחָר, וּמַה שֶּׁהֵבִיא מִבַּ״ח סוֹף סִימָן זֶה (ס״ב) גַּם כֵּן אֵין רְאָיָה לְהַמְעַיֵּן שָׁם [אַם] לֹא דְּנִיָּמָא דְּכְתָבָהּ הָאֵלִיָּה רַבָּה הוּא בֵּין גַּבְרָא לְגַבְרָא], וּמְצָאתִי שֶׁכְּבָר תָּפַס עָלָיו בְּכָל זֶה בְּסֵפֶר מַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק״ג) וּמַסִּיק דְּלֹא כְּוָתֵהּ, וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק יד) בְּשֵׁם הַשֶּׁלָ״ה וְהַגְּרַ״א שֶׁסּוֹבְרִים שֶׁיֵּשׁ לִזָּהֵר שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת כֵּן:

* בְּשָׁעַת קְרִיאַת הַתּוֹרָה. עַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן קמ״ו בְּמֻגָּן אַבְרָהָם סָעִיף קָטָן ה׳ בְּמַה שֶּׁכָּתַב בְּשֵׁם הַתְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן (סי׳ כד), וְעַיֵּן שָׁם בְּתְרוּמַת הַדֶּשֶׁן (ח״א) שֶׁכָּתַב דְּהָכִי מוּכָח בְּאוֹר זָרוּעַ (ח״א סי׳ יא), וּכְבָאוֹר הַלָּכָה שָׁם (ד״ה ולקרות) כְּתָבְנוּ דְּמֵאוֹר זָרוּעַ לֹא מוּכָח מִידִי, וְהַבָּאנוּ סְמוּכוֹת לְדִבְרֵינוּ מִדִּבְרֵי הַכָּלְבּוֹ (סי׳ כט) וְתִגְּהָמֵי מַיְמוֹנִי (הל׳ תפלה פי״ב אות ז) דְּסִבְרָא לְהוּ דְּאֵין לְהָקֵל בְּלֹא עֲשָׂרָה דְּצָיְתִי לְסֵפֶר תּוֹרָה וְהוּא הַדִּין לְעַנְיָנֵנוּ עַיֵּן שָׁם, אַף כָּל זֶה לְדַעַת הָאוֹר זָרוּעַ בְּשֵׁם הָרַבִּי יְהוּדָה חָסִיד, אֲבָל לְפִי דַּעַת הַשַּׁבְּלֵי לֶקֶט (סי׳ לט) וְהָרַ״מ (הו״ד בהגמ״י שם) לֹא נִפְקָא מִנַּהּ מִידִי בָּזֶה, דִּבְכָל גַּוְנֵי צָרִיךְ לִשְׁמֹעַ קְרִיאַת סֵפֶר תּוֹרָה מִפִּי הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר דְּוַקָא וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק יד):

א * מִיָּד אַחַר תְּפִלַּת הַשַּׁחַר. עַיֵּן בִּלְבוּשֵׁי שְׂרָד (ס״א) בְּסִימָן זֶה דְּמַשְׁמַע מִנַּהּ דְּאַף שְׁזִמְּנָהּ אַחַר תְּפִלַּת הַשַּׁחַר אַף אִם הִתְפַּלֵּל בְּהַשְׁכָּמָה כְּוָתִיקִין מִכָּל מָקוֹם יוֹתֵר טוֹב לְכַתְּחִלָּה לְאַחַר, דְּהָא קְרֵבַן מוּסָף דְּשַׁבָּת מִצְוָה בְּגוּפָהּ [פסחים נח.] דְּזִמְּנָהּ הַקָּרְבָּתוֹ הָיָה בְּשַׁחֲרִית וְהַתְּפִלּוֹת הָלֹא הֵם נֶגֶד הַקָּרְבָּנוֹת. וְלִי נִרְאֶה דְּלֹא מְבָּעְיָא אִם הִתְפַּלֵּל שַׁחֲרִית בְּצִבּוּר בְּוַדַּאי אֵין נָכוֹן שֶׁהוּא יִתְחַלֵּק מֵהֶם לְהִתְפַּלֵּל אַחַר כָּךְ מוּסָף בְּיִחִידִי, [וַאֲפִלּוּ אִם יָרְצוּ כֻּלָּם לְהִסְתַּקֵּן וּלְהִתְקַבֵּץ פַּעַם שֵׁנִית לְמוּסָף גַּם כֵּן אֵין כְּדַאי, עַיֵּן בְּרֹאשׁ״ש בְּרָכוֹת רֵישׁ פֶּרֶק א׳ דִּסְמַעַתָּא זֶה הִתִּירוּ הָרִאשׁוֹנִים לְהַקְדִּים תְּפִלַּת מַעֲרִיב אַף שֶׁלֹּא בְּזִמְנוֹ כִּי טַרַח לְקַבְּצָם שֵׁנִית אִם לֹא שֶׁלֹּא יַלְכוּ מִבֵּית הַמִּדְרָשׁ וְיַעַסְקוּ בְּתוֹרָה בְּתוֹךְ כָּךְ], וַאֲפִלּוּ אִם הִתְפַּלֵּל גַּם שַׁחֲרִית בְּיִחִידִי גַּם כֵּן אֵין כְּדַאי לְאַחֵר כָּל כָּךְ עַד סוֹף שָׁעוֹת לַחֲצוֹת, וְלֹא נוֹהֲגִין לְדַמּוֹת עִנְיָן זֶה לְקָרְבָּנוֹת, דְּאִשְׁתְּמִיט הַתְּפִלָּה כָּל כָּךְ מִכְשֵׁל מִצְוַת עֹנֶג שַׁבָּת, וְעַד חֲצוֹת מִבֹּאֶר לְקַמָּן בְּסִימָן רפ״ח (ס״א) בְּהֶדְיָא דְּאָסוּר לְהִתְעַנּוֹת:

* יוֹתֵר מֵעֵד סוֹף וְכוּ׳. וּמַשְׁמַע דְּעַד שֵׁשׁ וּמֶחֱצָה יָכוֹל לְאַחֵר וְאַחַר כָּךְ לְהִתְפַּלֵּל.

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ה [ו] הַתּוֹרָה. עַיֵּן בְּאֵר הַיטֵב. וּבְמַחֲזִיק בְּרָכָה (סק״ח) כָּתַב בְּשֵׁם הָרְדְּבַ״ז בְּתְשׁוּבוֹת אַרְבַּע פָּרָשִׁיּוֹת (ח״א סי׳ תכה), אִם שָׁמַע שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם מֵאַחַר אֲפִלּוּ בְּלִי אָנָס יָצָא, וּכְלִבּוֹ שֶׁיִּכַּוֵּן לִשְׁמֹעַ מִלָּה בְּמִלָּה, עַיֵּן שָׁם: ז [ח] פָּרָשַׁת יוֹם טוֹב. עַיֵּן בְּאֵר הַיטֵב. וְעַיֵּן בִּבְרֵכִי יוֹסֵף (סק״ד) כָּתַב בְּשֵׁם הָאֲרַ״י ז״ל (שער המצוות פרשת ואתחנן), בְּיוֹם הוֹשַׁעְנָא רַבָּא יִקְרָא פָּרָשַׁת וְזֹאת הַבְּרָכָה שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם. וּבְשֵׁם מוֹרֵנוּ הָרַב מִשָּׁח זַפְרָאנִי בְּתְשׁוּבָה כָּתַב דְּכַחֲרִיז לְאֶרֶץ שָׁעוֹשִׂין שְׁנֵי יָמִים טוֹבִים יִקְרָאֶנָּה בְּיוֹם הוֹשַׁעְנָא רַבָּא, וּמִכָּל מָקוֹם אִם קָרָאָהּ בְּיוֹם שְׁמִינִי עֲצֶרֶת לֹא הִפְסִיד, עַיֵּן שָׁם:

(מו) פְּרִי מְגַדִּים (א״א סק״ז) דְּלֹא כְּתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק״ו): (מז) בֵּית יוֹסֵף (ד״ה וכתב אבל): ה (יז) לְבוּשׁ וְדִבְרֵי חֲמוּדוֹת (ברכות פ״א אות לט) וְשֻׁלְחַן עָרוּךְ שָׁם (סי׳ ו סדר קרה״ת סי״ח): ז (יח) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ט): (יט) בֵּית יוֹסֵף סִימָן קמ״ד (ד״ה מדלגין) וְהוּבָא בְּפֹה בְּמִחֲצִית הַשֶּׁקֶל (סק״ב יב). [ב] וּמַהַגְּרַ״א מַשְׁמַע לְאוֹרָה דְּקוֹרִין רַק ׳שׁוֹשׁ אָשִׂישׁ׳, וְצָרִיךְ עִיּוּן דְּאִם כֵּן לָמָּה יִקְרָא הַהַפְטָרָה פַּעַם אַחַת תַּרְגּוּם, דִּבְמַקּוֹמֵנוּ אֵין הַמִּנְהָג בָּזֶה: (כ) הַגְּרַ״א. וְכֵנֵן לְתֶרֶץ בָּזֶה מַה שֶּׁפִּקְפֵּק הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יב) דְּאִם לֹא יַחֲזֹר לְעוֹלָם שֶׁמָּא יִקְרָאֶהוּ וְלֹא יָהֵא רָגִיל בָּהּ, דְּזֶה אֵינוֹ, דִּכְיוָן שֶׁהוּא מָצוּי בְּפִי הַכֹּל מִפְּלֵא רָגִיל בָּהּ. וְלֹא הָעֲתַקְתִּי מַה שֶּׁכָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ק יא) דְּיִקְרָא הַהַפְטָרָה פַּעַם אַחַת תַּרְגּוּם, דִּבְמַקּוֹמֵנוּ אֵין הַמִּנְהָג בָּזֶה: א (כא) לְבוּשׁ:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבשו״ע הרב (ס״ו) כתב שיאמר שוש אשיש, ואם אירעו הרבה חתונות בשבתות זו אחר זו די במה שקרא שוש אשיש בראשונה ויש לו לקרות בשאר השבתות הפטרת השבוע. **ב]** וכן משמע בשו״ע הרב (שם) שכתב: ואם אירע חתונה בשבת במקומות שנוהגים אז להפטיר בבית הכנסת שוש אשיש יש לו ג״כ לקרותה ולא הפטרת השבוע וכו׳.

עון והדר - Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת שַׁבָּת סִימָן רפו

וְאִם הִתְפַּלֵּל אוֹתָהּ אַחַר שֶׁבַּע שָׁעוֹת נִקְרָא פּוֹשֵׁעַ, וְאַף עַל פִּי כֵן יָצָא יְדֵי חוֹבָתוֹ, מִפְּנֵי שֶׁזְּמַנָּהּ כָּל הַיּוֹם. [ג]וְאִם שָׁכַח וְלֹא הִתְפַּלֵּל עַד שֶׁעָבַר כָּל זְמַנָּהּ, (ג) אֵין לָהּ תַּשְׁלוּמִין. (ד) [ד]וְיֵשׁ בָּהּ נְשִׁיאַת כַּפַּיִם. הַגָּהּ: וְאִם הִתְפַּלֵּל אוֹתָהּ קֹדֶם תְּפִלַּת שַׁחֲרִית, (ה) יָצָא (אהל מועד (סעיף התפילה דרך נ נחיב ד) בשם הרשב"א (מרכות כח. ד"ה ת"ר)) ורבינו יונה פרק תפלת השחר (יח. ד"ה טעה (הסמ"ק))): **ב** (ו) [ה]כָּל יָחִיד חַיָּב לְהִתְפַּלֵּל [*] תְּפִלַּת הַמּוּסָפִין בֵּין אִם יֵשׁ צִבּוּר בָּעִיר אוֹ לֹא. הַגָּהּ: וְאַחַר כָּךְ [*] חוֹזֵר הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר הַתְּפִלָּה כְּמוֹ בְּשָׁאָר תְּפִלּוֹת (בית יוסף (ד"ה וכל יחיד) בשם שבולי לקט (סי' מה)): **ג** [ו]מֻתָּר (ו) [א] לְטָעֵם קֹדֶם תְּפִלַּת הַמּוּסָפִין, דְּהַיְנוּ (ז) * אֲכִילַת (ג) פֵּרוֹת אוֹ אֲפִלּוּ (ג) (ח) פַּת מוּעָט אֲפִלּוּ טְעִימָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ (ט) כְּדֵי לִסְעֹד הַלֵּב, אֲבָל סְעוּדָה (ד) אָסוּר: **ד** [ז]הָיוּ לְפָנָיו שְׁתֵּי תְּפִלּוֹת אַחַת שֶׁל מִנְחָה וְאַחַת שֶׁל מוּסָפִין, כְּגוֹן שֶׁאַחַר מִלְּהִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת מוּסָף * עַד שֶׁשָּׁעוֹת (ומ"ח, טור) שֶׁהוּא זְמַן תְּפִלַּת מִנְחָה, צָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל (י) שֶׁל מִנְחָה תְּחִלָּה וְאַחַר כָּךְ שֶׁל מוּסָף. הַגָּהּ: וּמֵיהוּ אִם הִקְדִּים שֶׁל מוּסָף, (יא) יָצָא (בית יוסף (ד"ה ת"ר) בשם הרשב"א (שם)). [ח]וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּהַיְנוּ דַּוְקָא שֶׁצָּרִיךְ עַתָּה לְהִתְפַּלֵּל שְׁתֵּיהֶן, (יב) כְּגוֹן שֶׁרוֹצֶה לֶאֱכֹל וְאָסוּר לוֹ לֶאֱכֹל עַד שֶׁיִּתְפַּלֵּל מִנְחָה, אֲבָל אִם אֵין צָרִיךְ עַתָּה לְהִתְפַּלֵּל מִנְחָה, יָכוֹל לְהַקְדִּים שֶׁל מוּסָף. הַגָּהּ: וּמֵיהוּ (יג) אִם הִגִּיעַ מִנְחָה קְטַנָּה יִתְפַּלֵּל מִנְחָה (ה) [ה]תְּחִלָּה (הרבינו יונה (מרכות יט. ד"ה ויש (שמו)) והרא"ש (מרכות פ"ד סי' ח) בשם ירושלמי (מרכות פ"ד ה"ח)). [ט]וְיֵשׁ מִי שֶׁהוֹרָה שֶׁאֵין עוֹשִׂים כֵּן בְּצִבּוּר

ג טור בְּשֵׁם רַשְׁב"ם וְתוֹסָפוֹת (כו. ד"ה איבעיא) וְהָרא"ש (שם סי' ב) וְרַבֵּנוּ יוֹנָה בְּפֶרֶק ד' דִּבְרָכוֹת (שם ד"ה טעה (השני)).
ד תַּעֲנִית (כ"ז) [כ"ו] (ע"א).
ה בְּרָכוֹת (נ') [ל'] (ע"א).
ו שָׁם כ"ח (ע"ב) וּדְלָא כְּרַב הוּנָא. ז שָׁם (ע"א) וּכְחַנָּא קַמָּא.
ח תּוֹסָפוֹת (ברכות כח. ד"ה הלכה) וְהָרא"ש שָׁם (סי' ח) בְּשֵׁם הָרי"ף, וְרַבֵּנוּ יוֹנָה (יט. ד"ה ויש) וְהָרַשְׁב"א (ברכות כח. ד"ה ת"ר).
ט טור בְּשֵׁם הָרַמְב"ם פֶּרֶק ג מֵהִלְכוֹת תְּפִלָּה (ה"י-א).

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ב [בשו"ע] **תְּפִלַּת הַמּוּסָפִין.** עַיִן בְּמָגֵן אַבְרָהָם סִימָן רל"ג (סק"ח) בְּשִׁפְסְפִיק בְּמִכְרֶעֶת הַמִּצְוֹת צָרִיךְ לִטֹּל יְדֵיו שֵׁנִית לְתְפִלַּת הַמּוּסָפִין, אִם לֹא שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁלֹּא הִסִּיחַ דַּעְתּוֹ, וְעַיִן בְּשַׁעֲרֵי אֶפְרַיִם שַׁעַר י' סָעִיף מ"ז: **(בהג"ה) חוֹזֵר הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר הַתְּפִלָּה כו'.** הַנּוֹהֲגִים לוֹמַר קְדֻשַּׁת כֶּתֶר בְּשַׁבָּת יֹאמְרוּ (עם) עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל כו', וּבְרֹאשׁ חֹדֶשׁ יֹאמְרוּ וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, כֵּן כָּתַב גַּן הַפֶּלֶךְ סִימָן קל"ד, בְּשֵׁם הָרַב הַחָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב רַבִּי דָּוִד גַּרְשׁוֹן, וְעַיִן מַה שֶּׁכָּתַב בָּזֶה בִּבְרֵכִי יוֹסֵף (סק"ב) וּבְכַמָּחֲזִיק בְּרָכָה (סק"א). וְכָתַב בְּשַׁלְמֵי צִבּוּר (שלמי חגיגה הלכות שבת סי' ה ס"ו) שֶׁצָּרִיךְ לוֹמַר תְּמִידִים כְּסִדְרָן מִלַּת 'תְּמִידִים' בְּמ"ם לְבָסוֹף, וּמַה שֶּׁנִּדְפַּס בְּנוּ"ן בְּסוֹף הוּא טָעוּת, עַיֵּן שָׁם: **ג** [א] **לְטָעֵם.** עַיִן בְּאֵר הַיֵּטֵב. וְעַיִן בְּאֶלְיָה רַבָּה (סק"ט) דְּאִם אֵין לוֹ יַיִן וּפַת רַק פֵּרוֹת, וְחֵלִישׁ לִבָּהּ, רַשַּׁאי לְטָעֵם קֹדֶם קִדּוּשׁ קֹדֶם מוּסָף עַיֵּן שָׁם. וְאִי לֹא חֵלִישׁ לִבָּהּ אֵין לְהָקֵל: **ד** [ה] **תְּחִלָּה.** עַיִן בְּאֵר הַיֵּטֵב. וְכָתַב בֵּית יְהוּדָה (סי' מח) מִי שֶׁתְּפִלַּת הַמּוּסָפִין בְּצִבּוּר לְפָנָיו וּקְרָאוּהוּ לְמוּל הַבַּן, יִתְפַּלֵּל מוּסָף בְּצִבּוּר וְאַחַר כָּךְ יֵלֵךְ לְמוּל, אִם לֹא שֶׁיֵּשׁ לְחֹשׁ שֶׁתִּדָּחֶה הַמִּילָה מִזְּמַנָּהּ. עַיֵּן שָׁם. וְנִרְאֶה דִּבְמָקוֹם שֶׁפִּלְּלִין בְּבֵית

בְּאֵר הַגֹּלָה

וְלִכְאוֹרָה לְדַעַת הַמַּחֲבֵר לְקַמָּן (ס"ד) בְּדַעְתּוֹ רִאשׁוֹנָה הֲלֹא יָצָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל מִנְחָה מֻקְדָּם וְתִהְיֶה הַתְּפִלָּה שֶׁלֹּא בְּסִדְרָהּ הַקְּרֻבָה אַף אִם יִתְפַּלֵּל מוּסָף גַּם כֵּן בְּתוֹךְ שָׁבָע, וְיֵשׁ לוֹמַר דְּמִכָּל מָקוֹם פּוֹשֵׁעַ לֹא מִקְרֵי, כֵּיוָן שֶׁעִקַּר הַתְּפִלָּה לֹא אַחַר זְמַנָּהּ, **אֲבָל לְכַתְּחִלָּה בְּוַדַּאי נָכוֹן לְזַהֵר שֶׁלֹּא יִבָּא לִזְה לְדַעַת זו.** וְעַיִן בְּרַשׁ"י בְּרָכוֹת כ"ח (ע"א) דִּבּוּר הַמַּתְחִיל מִתְפַּלֵּל, וְהֶשְׁלֵחָן עָרוּךְ סָתַם כְּדִבְרֵי הָרַמְב"ם (תפילה פ"ג ה"ח):

ג * אֲכִילַת פֵּרוֹת. הַיְנוּ אַחַר קִדּוּשׁ. וְעַיִן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"ז) **דְּאִם אֵין לוֹ מַחֲמֶשֶׁת מִינִים לֶאֱכֹל אַחַר הַקִּדּוּשׁ, יִרְאֶה עַל כָּל פָּנִים לִשְׁתּוֹת כָּל הַכּוֹס שֶׁל יַיִן, וַאֲפִלּוּ בְּכֹהֵן שֶׁצָּרִיךְ לִשְׁא כַּפָּיו בְּמוּסָף גַּם כֵּן מַתַּר לִשְׁתּוֹת רְבִיעִית יַיִן שֶׁלָּנוּ דְּבְוַדַּאי יֵשׁ בּוֹ גַּם כֵּן מִים.** וְעַיִן לְעֵיל בְּסִימָן קכ"ח סָעִיף ל"ח מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ שָׁם בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק קמא) **אוֹדוֹת יַיִן שָׁרָף:**

ד * עַד שֵׁשׁ שָׁעוֹת וּמֻחֲזָה. וְאִם אַחַר עַד סָמוּךְ לְשֵׁבַע, מִסְתַּפֵּק הַפְּרִי מִגְדִּים (א"א סק"ג) **דְּאוּלַי בָּזֶה בְּכָל גַּוְנֵי מוּסָף קוֹדֵם לְכֻלֵּי עָלְמָא דְּלָא**

בַּאֵר הַיֵּטֵב

ג (ו) לְטָעֵם. הַיְנוּ כְּשֶׁמְּקֻדָּשׁ, אֲבָל בְּלֹא קִדּוּשׁ אָסוּר כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן רע"א (ס"ד): עוֹלַת תָּמִיד (סק"ג): **(ג) פֵּרוֹת.** אַף עַל גַּב דְּאֵין קִדּוּשׁ אֶלָּא בְּמָקוֹם סְעוּדָה וַאֲכִילַת פֵּרוֹת לֹא מְהַנֵּי כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב לְעֵיל סִימָן רע"ג סָעִיף ה', יֵשׁ לוֹמַר שֶׁיִּשְׁתֶּה כּוֹס יַיִן אַחֲרָיו כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שָׁם: **(ג) פַּת מוּעָט.** אֲפִלּוּ בְּכַזַּיִת כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב לְעֵיל סִימָן רל"ב סָעִיף ג'. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ב). וְהַבַּאר הַיֵּטֵב אֲשֶׁר לְפָנַי כָּתַב נִרְאֶה לִי כַּזַּיִת וּקְרֹבוֹ עַיִן סִימָן רע"ג סָעִיף ה', כְּגוֹנְתוֹ דְּשָׁם סַגִּי כַּזַּיִת לְעִנְיַן דְּלָהֲנֵי קִדּוּשׁ בְּמָקוֹם סְעוּדָה, אִם כֵּן סְבוּר הוּא דְּהָוֵא הָדִין כֵּאן נַמִּי לֹא יֹאכַל אֶלָּא כַּזַּיִת, וְלֹא דָּק: **(ד) אָסוּר.** וְהַפ"ח (ס"ב) כָּתַב לְהַחְמִיר אֲפִלּוּ לְקִבְעֵי סְעוּדָה קֹדֶם מוּסָף אִם מְקֻדָּשׁ, וְהַט"ז (סק"ב) אוֹסֵר מִדִּינָא לְקִבְעֵי סְעוּדָה קֹדֶם מוּסָף. עַיֵּן שָׁם: **ד (ה) תְּחִלָּה.** וְאִם אֵין שְׁהוּת לְהִתְפַּלֵּל שְׁתֵּיהֶם, יִתְפַּלֵּל מוּסָף, דְּמִנְחָה יֵשׁ לָהּ תַּשְׁלוּמִין. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

לְכַתְּחִלָּה עַד סוֹף שָׁבָע: (ג) **אֵין לָהּ תַּשְׁלוּמִין.** כֵּיוָן (ג) שֶׁנִּזְכַּר בָּהּ קָרְבַּן מוּסָף וְקָרְבַּן מוּסָף אֵין לָהּ תַּשְׁלוּמִין, מַה שֶּׁאֵין כֵּן שְׁאָרֵי תְּפִלּוֹת שֶׁלֹּא נִזְכַּר בָּהֶם קָרְבָּן כְּלָל יֵשׁ לָהֶן תַּשְׁלוּמִין כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן ק"ח: **(ד) וְיֵשׁ בָּהּ נְשִׂיאַת כַּפַּיִם.** הַיְנוּ דְּנוֹשְׂאִין כַּפַּיִם בְּמוּסָף כְּמוֹ בְּשַׁחֲרִית וְכַנַּ"ל בְּסִימָן קכ"ט (ס"א), וְעַיִן שָׁם בְּסִימָן קכ"ח סָעִיף מ"ד בַּהַגָּ"ה דִּכְכָל מְדִינוֹתֵינוּ אֵין נוֹהֲגִין לִשָּׂא כַּפַּיִם בְּשַׁבָּת כְּלָל: (ה) **יָצָא.** דְּקָרְבַּן מוּסָף זְמַנּוֹ מִתְּחִלַּת הַיּוֹם עַד הָעֶרֶב, (ג) אֶלָּא דְּאָסוּר לְהַקְדִּים שׁוּם קָרְבָּן לְכַתְּחִלָּה לְקָרְבַּן תָּמִיד שֶׁל שַׁחַר, וּבְדִיעֲבַד יָצָא: **ב (ו) כָּל יָחִיד וְכוּ'.** דְּלֹא תֵּימָא דְּהוֹאִיל דְּהוּא בְּמָקוֹם הַקְרֵבַת הַקָּרְבָּן לֹא הֻטְּלָה הַמִּצְוָה רַק עַל הַצִּבּוּר שֶׁבָּעִיר וְלֹא עַל הַיָּחִיד, קָא מַשְׁמַע לָן דְּלֹא אָמְרִינַן הָכִי: **ג (ז) אֲכִילַת פֵּרוֹת.** וְאַף עַל גַּב דְּלְאַחַר תְּפִלַּת שַׁחֲרִית (ד) כְּבָר נִתְחַיֵּב בְּקִדּוּשׁ וְאָסוּר לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת מִקֹּדֶם וְאֵין קִדּוּשׁ אֶלָּא בְּמָקוֹם סְעוּדָה, יֵשׁ לוֹמַר דְּדַי בְּשִׁשְׁתֶּה כַּנַּ"ל סִימָן רע"ג (ס"ה) וְאַחַר כָּךְ יֹאכַל הַפֵּרוֹת, אוֹ כְּשֶׁאֵין לוֹ יַיִן כָּל כָּךְ (ה) יֵשׁ לִסְמֹךְ עַל הַפּוֹסְקִים דְּסַבִּירָא לְהוּ דְּדַי כְּשֶׁיִּשְׁתֶּה כָּל הַכּוֹס יַיִן שֶׁל קִדּוּשׁ שֶׁמַּחֲזִיק רְבִיעִית, דְּזֶהוּ מִקְרֵי גַּם כֵּן קִדּוּשׁ בְּמָקוֹם סְעוּדָה: (ח) **פַּת מוּעָט.** דְּהַיְנוּ (ו) כְּבֵיצָה, דְּכָל זֶה הוּא בִּכְלַל אֲכִילַת עֲרַאי, (ו) וְכָל שֶׁכֵּן אִם אוֹכֵל מִינֵי תַּרְגִּימָא מֵחֲמִשָּׁה הַמִּינִים דְּשָׁרִי: (ט) **כְּדֵי לִסְעֹד הַלֵּב.** דְּהַיְנוּ שֶׁאוֹכֵל פֵּרוֹת הַרְבֵּה (מ) דַּאֲכִילַת פֵּרוֹת לֹא מִקְרֵי קְבִיעַ. (ט) וְנִרְאֶה דְּאִם חָלַשׁ לִבּוֹ יָכוֹל גַּם פַּת לֶאֱכֹל עַד שֶׁתִּתְיַשֵּׁב דַּעְתּוֹ, אַף שֶׁהוּא יוֹתֵר מִכְּבֵיצָה. כָּתַב בְּאֶלְיָה רַבָּה (סק"ט) וְהוֹבָא בְּשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה (סק"א), דְּאִם חָלַשׁ לִבּוֹ וְאֵין לוֹ יַיִן וְלֹא שְׁאָר דָּבָר לְקַדֵּשׁ עָלָיו, רַשַּׁאי לֶאֱכֹל פֵּרוֹת וְהוּא הַדִּין מִינֵי תַּרְגִּימָא מֵחֲמִשָּׁה מִינִים קֹדֶם מוּסָף אַף בְּלִי קִדּוּשׁ, אֲבָל בְּלָאו הָכִי אֵין לְהָקֵל: **ד (י) שֶׁל מִנְחָה תְּחִלָּה.** שֶׁהוּא תְּדִיר: (יא) **יָצָא.** דְּהָא דְּתָדִיר קוֹדֵם הוּא רַק לְמִצְוָה וּלְכַתְּחִלָּה, וְלֹא לְעִכּוּבָא בְּדִיעֲבַד: (יב) **כְּגוֹן שֶׁרוֹצֶה לֶאֱכֹל.** לְפִי מַה דְּמַסִּיק הָרַמ"א לְעֵיל בְּסִימָן רל"ב סָעִיף ב' בַּהַגָּ"ה, [א]אֵין לֶאֱכֹל קֹדֶם מִנְחָה כְּשֶׁהִגִּיעַ זְמַן מִנְחָה גְּדוֹלָה אֶלָּא בְּסְעוּדָה גְּדוֹלָה, וּסְעוּדַת שַׁבָּת לֹא מִקְרֵי סְעוּדָה גְּדוֹלָה, [כִּי אִם סְעוּדַת נִשּׂוּאִין שֶׁמָּא יִפְשַׁע, וּבְפֶרֶט הָאִידָּנָא דְּסוֹמְכִין עַל קְרִיאָה לְבֵית הַכְּנֶסֶת לְמִנְחָה, אֵין צָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל עַתָּה מִנְחָה: **(יג) אִם הִגִּיעַ וְכוּ'.** וְאִם הוּא סָמוּךְ לָעֶרֶב וְאֵין לוֹ שְׁהוּת לְהִתְפַּלֵּל שְׁתֵּיהֶן,

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ג) בֵּית יוֹסֵף (ד"ה ראם): **(ג)** מְנָחוֹת מ"ט (ע"א) וְהוֹבָא בְּהַגְרָ"א: **ג (ל)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק"א) וּבְ"ח (סק"ב): **(ס)** הַיְנוּ **בְּקִדּוּשׁ שֶׁל שַׁחֲרִית.** עַיֵּן לְעֵיל בְּרע"ג בָּאֲחֲרוֹנִים דְּהַרְבֵּה סְבִירָא לְהוּ כְּהַבַּיִת יוֹסֵף וְרַמ"א דָּבָזֶה מְקֻיָּם בְּמָקוֹם סְעוּדָה, וּבְשַׁחֲרִית בְּוַדַּאי יָכוֹל לִסְמֹךְ עָלָיהוּ: **(נ)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ב): **(ז) אֲחֲרוֹנִים, וְסָתְמוּ וְלֹא בֵּאֲרוּ עַד כַּמָּה יִקָּרֵא בָּזֶה אֲכִילַת עֲרַאי, וְעַיֵּן בְּסִימָן תרל"ט** (משנ"ב ס"ק טו טז) **לְגַבֵּי סַעֲדָה מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ שָׁם בָּזֶה וְהוּא הַדִּין הָכָא:** **(מ)** לְקַמָּן בְּסִימָן תרל"ט (ס"ב): **(ט)** עַיִן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"א) מַה שֶּׁכָּתַב בָּשֵׁם הַפ"ח (ס"ב) דְּסִבְרָא לֵהּ דְּמִדִּינָא קֹדֶם מוּסָף לְקַדֵּשׁ וְלִסְעֹד, וְאַף שֶׁהַמָּגֵן אַבְרָהָם מְפַקְפֵּק עָלָיו בָּזֶה וְהַט"ז (סק"ב) וְעוֹד אֲחֲרוֹנִים חוֹלְקִין עָלָיו בְּהָדְיָא וְסוֹבְרִין כְּדַעַת הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ, הָכָא כֵּיוָן דְּחֵלֵשׁ לִבּוֹ יֵשׁ לְהָקֵל, עַיֵּן בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ סִימָן פ"ט סָעִיף ד' וּבְחַיֵּי אָדָם (ח"א) כְּלָל ט"ז דִּין א', וּבְקֹדֶם מוּסָף בְּוַדַּאי אֵין לְהַחְמִיר:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבשו"ע הרב (ס"ה) כתב שאסור לאכול אף סעודה קטנה קודם מנחה.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah